

Unge forskere: Der er behov for en bedre model til at støtte coronaforsinket forskning

Andersen, Peter Ebert; Bjørk, Rasmus; Burholt, Line ; Damgaard, Rune Busk; Dalsgaard, Peter; Dimke, Henrik; Jauffred, Liselotte; Jønsson, Knud A.; Kropp, Kristoffer; Laustsen, Andreas Hougard

Total number of authors:
15

Published in:
Altinget

Publication date:
2021

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):

Andersen, P. E., Bjørk, R., Burholt, L., Damgaard, R. B., Dalsgaard, P., Dimke, H., Jauffred, L., Jønsson, K. A., Kropp, K., Laustsen, A. H., Møller, N. M., Nielsen, M. W., Rasmussen, L. V., Sørensen, T. J., & Vallgård, K. (2021). Unge forskere: Der er behov for en bedre model til at støtte coronaforsinket forskning. *Altinget*. <https://www.alinget.dk/forskning/artikel/unge-forskere-der-er-behov-for-en-bedre-model-til-at-stoette-coronaforsinket-forskning>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

16. marts 2021 kl 01:30 **Forskning**

Debat

Unge forskere: Der er behov for en bedre model til at støtte coronaforsinket forskning

Pandemien har forhindret unge forskere i at udføre planlagte forskningsaktiviteter og midlerne, som politikerne har afsat hertil, står ikke mål med de reelle behov. Det er bekymrende, at politikerne og Danske Universiteter ikke tager problemerne alvorligt, skriver en række medlemmer af Det Unge Akademi.

Uden bedre hjælp til de forskere, som er blevet forsinkede, risikerer vi forringelser af kvaliteten af forskningsprojekterne og en yderligere begrænsning af forskningstiden, skriver medlemmer af Det Unge Akademi. Foto: Henning Bagger/Ritzau Scanpix

Medlemmer af Det Unge Akademi, Videnskabernes Selskab

Se afsendere i boksen til højre

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Lyt til artiklen

Coronapandemien har skabt et akut behov for økonomisk støtte og lempelse af kravene til yngre forskere i tidsbegrænsede stillinger.

Denne gruppe udgør vækstlaget i dansk forskning og skal være med til at sikre vores fremtidige forskningsberedskab.

Uden støtte til dem risikerer vi en svækkelse af dansk forskning og dermed samfundet både nu og på længere sigt.

Afsendere

Peter Ebert Andersen, adjunkt, AU

Rasmus Bjørk, professor, DTU

Line Burholt, lektor, KU

Rune Busk Damgaard, lektor, DTU

Peter Dalsgaard, professor, AU

Henrik Dimke, lektor, SDU

Liselotte Jauffred, lektor, KU

Knud A. Jønsson, lektor, KU

Kristoffer Kropp, lektor, RUC

Andreas Hougaard Laustsen, lektor, DTU

Niels Martin Møller, lektor, KU, næstformand i Det Unge Akademi

Mathias W. Nielsen, lektor, KU

Laura Vang Rasmussen, adjunkt, KU

Thomas Just Sørensen, lektor, KU

Karen Vallgård, lektor, KU, forperson i Det Unge Akademi

Medlemmer af Det Unge Akademi, Videnskabernes Selskab

Vis mindre

Ph.d.'ere ramt af coronaforhindringer

Sidste år stod to ph.d.-studerende klar til at rejse til Tanzania og Malawi. De skulle undersøge sammenhængen mellem skovrydning og fødevarerindtag for at øge forståelsen af, hvordan en sådan lokalbefolkning kan forbedre sin fødevarerikkerhed.

Corona-nedlukningen satte imidlertid en bremse for planerne, og de har nu været på standby i snart et år.

Senest blev en afrejse planlagt til slut januar udskudt endnu en gang - blot én uge inden afrejse - fordi den sydafrikanske coronavariant blev fundet hos rejsende fra Tanzania.

De to forskere er fanget i en situation, hvor de umuligt kan gennemføre deres projekter inden for den afsatte tid.

Den alvorlige forsinkelse af disse projekter er langt fra enestående tilfælde. Coronapandemien har haft store konsekvenser for både forskning og uddannelse. Laboratoriearbejde, arkivstudier, feltarbejde og udlandsophold ved internationale forskningsinstitutioner er alle sat i bero.

“

Det er bekymrende, at politikerne og Danske Universiteter ikke tager problemet alvorligt og bidrager til at sikre de mest sårbare ansatte.

Medlemmer af Det Unge Akademi, se afsendere i boksen

Men særligt én gruppe af forskere er kommet svært i klemme, nemlig de som er ansatte i tidsbegrænsede stillinger, særligt ph.d.er og postdocs.

Politikerne tager ikke forsinkelser alvorligt

I oktober sidste år indgik Uddannelses- og Forskningsministeriet og Medarbejder- og Kompetencestyrelsen en aftale om en covid-19-hjælpepakke til yngre forskere, som ikke kan færdiggøre deres projekter.

Hjælpepakken var imidlertid kun på 18 millioner kroner.

Allerede på det tidspunkt gjorde Dansk Magisterforening (DM) opmærksom på, at det sandsynligvis ville koste minimum 200 millioner kroner at sikre løn i en forlænget periode til de forskere, som var kommet bagud med dataindsamling, ikke havde haft den nødvendige adgang til laboratorier og udstyr under forårets nedlukning, eller var blevet forsinkede på grund af andre coronarelaterede omstændigheder.

Det beløb, som er nødvendigt for at sikre forlængelser, er formentlig højere og vokser i takt med, at pandemien fortsætter.

I en undersøgelse, DM har gennemført sammen med PhD Association Network of Denmark (PAND), har flere end 2.000 ph.d.-studerende deltaget, og over halvdelen rapporterer, at der ikke er økonomisk støtte til forlængelser, mens næsten tre fjerdedele forventer, at deres projekt vil blive forsinket med en til flere måneder.

Det er bekymrende, at politikerne og Danske Universiteter ikke tager problemet alvorligt og bidrager til at sikre de mest sårbare ansatte. Situationens alvor står lysende klart for os, der som forskere på gulvet har jævnlig kontakt med ramte ph.d.-studerende og postdocs.

Afhandlinger kan ikke bare lige justeres

I Danmark varer et ph.d.-forløb tre år, hvor man foruden at indsamle og analysere materiale skal undervise, følge kurser, udføre administrative opgaver, deltage i internationale konferencer, tage på længerevarende udlandsophold, og endelig skrive den afsluttende videnskabelige afhandling.

Mere end fire måneder efter hjælpepakkenes vedtagelse og et år efter pandemien lukkede store dele af forskningsdanmark, er der stadig ikke klarhed over:

a) hvordan de begrænsede midler skal fordeles internt på de forskellige institutter på landets universiteter, og b) hvordan den stramme tidsplan, som karakteriserer mange danske ph.d.-forløb, skal/kan justeres.

På et fakultet på Københavns Universitet blev det eksempelvis for nylig anbefalet, at man først søger eksterne bevillingsgivere om dækning af omkostninger forbundet med en forlængelse. Problemet er dog, at mange eksterne bevillingsgivere har meldt ud, at dette ikke er en mulighed.

En anden anbefaling går ud på, at yngre forskere justerer deres projekter, så de tager højde for situationen. Men dette er dog sjældent så enkelt gjort som det fremlægges.

De ph.d.-studerende, som havde planlagt at indsamle data om skovrydning og folks fødevareindtag i Tanzania og Malawi, havde for eksempel nøje planlagt deres forløb og kompetenceudvikling med udgangspunkt i lokal dataindsamling.

En justering af planen vil kræve ændringer i både forskningsspørgsmål, analysemetoder, og udgivelse/formidling af resultater. Det er alt sammen noget, som må ventes at tage ekstra tid. Og mange andre forskere står i en tilsvarende situation.

Lemp kravet om ph.d.-kurser

I Det Unge Akademi har vi tidligere gjort opmærksom på, at ph.d.-studerende i Danmark har en begrænset forskningstid, der er lavere end i mange af de lande, som vi normalt sammenligner os med. Ph.d.-bekendtgørelsen dikterer, at ph.d.-studerende skal opnå 30 ECTS i ph.d.-kurser og lignende.

I den nuværende situation er det særligt uhensigtsmæssigt, at ph.d.-studerende skal tage en række obligatoriske kurser, der direkte æder ind i den forskningstid, som allerede er blevet begrænset på grund af coronapandemien.

Derfor kunne ministeriet og politikerne hjælpe de strandede ph.d.-studerende ved at lempe på kravet om, at de ph.d.-studerende skal opnå 30 ECTS i ph.d.-kurser og derved forhåbentligt frigøre mere tid til dem, som igen har eller forhåbentligt får mulighed for at genoptage deres forskning.

Ligeledes udgør pligtarbejdet, der indeholder undervisningsarbejde og administrative arbejdsopgaver, også en belastning på 30 ECTS for de ph.d.-studerende. Denne del er overenskomstbestemt og bidrager væsentligt til de 180 ECTS, som en ph.d.-studerende bruger på et uddannelsesforløb.

Flere medlemmer fra Det Unge Akademi har henstillet til de relevante fagforeninger om at indstille til AC, at der ved de førstkommende overenskomstforhandlinger skulle ske ændringer på dette område. Desværre er der ikke sket nogen modernisering af disse elementer i OK21, selv om dette havde kunnet frigøre forskningstid til de strandede ph.d.-studerende.

Hjælp til forsinkede forskere

Hvis vi ikke får en bedre model for at hjælpe de forskere, som er blevet forsinkede, risikerer vi forringelser af kvaliteten af forskningsprojekterne og en yderligere begrænsning af forskningstiden.

Forskningsdelen er netop kernen af et ph.d.-projekt. Det er derfor vigtigt, at denne sikres bedst muligt, og at forsinkelser og forringelser i ph.d.-studerendes forskeruddannelse tages dybt seriøst.

Dette er ikke kun et problem for de unge forskere, som fortsat ønsker at forfølge en forskningskarriere. Det er også et stort problem for de virksomheder, der har brug for forskere til at udvikle produkter og for både private og offentlige organisationer, der er afhængige af forskeres input til at skabe bedre løsninger.

Hele samfundet har kort sagt en interesse i, at vi støtter de yngre forskere, så de får mulighed for at færdiggøre deres projekter.

Politik har aldrig været vigtigere

Få gratis nyheder fra Danmarks største politiske redaktion

Tilmeld

Ved at tilmelde dig Altingets nyhedsbrev, accepterer du vores [generelle betingelser](#)